

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

PARLEMENT 17-plus

Zitting 2009-2010

Extra nummer

INTEGRAAL VERSLAG

Vergadering van donderdag 25 februari 2010

Debat over:

**Stemrecht of stemplicht
Jongeren en Brussel
Jongeren en veiligheid**

Parlement voor 17-plussers donderdag 25 februari 2010

Voorzitter: Hilde Vissers

- *De vergadering wordt om 10.30u geopend*

Welkom geachte parlementsleden, en opnieuw welkom jongens & meisjes.

Jullie hebben vanmorgen al een dikke verkiezingsboterham achter de kiezen. Eerst mochten jullie als mondige burger jullie stem uitbrengen. Nu hebben jullie de eer om even de plaats in te nemen van de Brusselse parlementsleden, en net als hen een daverend debat te voeren in het halfrond.

Vier scholen zitten hier klaar, met elk hun eigen kleurtje. Ik stel jullie even aan elkaar voor:

- 6 BSO van het KTA Jette kreeg de **rode** kleur
- 6 ASO van het Koninklijk Atheneum Sint-Pieters-Woluwe kreeg de **blauwe** kleur
- 6 BSO van Elishout Anderlecht kreeg de **gele** kleur
- De eindejaarsklas van de Europese school Brussel III Elsene kreeg de **oranje** kleur. Heel toepasselijk, want er zitten veel Nederlanders in deze school! (*Vrolijkheid*)

Zoals jullie kunnen zien hebben we hier vooraan ook twee echte politici uitgenodigd. Zij zijn allebei verkozen in het Brussels Parlement, en maken ook deel uit van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. **Annemie Maes** van Groen! zit in de meerderheid in dit parlement. **Elke Roex** van sp.a zit in de oppositie.

Wat zijn de spelregels van het debat? We hebben drie grote thema's op onze politieke agenda staan: stemrecht of stemplicht, jongeren & Brussel en jongeren & veiligheid.

De bedoeling is dat vooral de jongeren zelf hierover hun ongezoeten mening geven. Hoe maken we van Brussel een betere plek om te wonen? Dat is het uitgangspunt. Over al jullie voorstellen zullen we telkens ook stemmen.

Na afloop van elk onderwerp krijgen de politici de kans op jullie ideeën te reageren. Uiteraard staat het jullie ook vrij om ook tijdens het debat enkele prangende vragen op hen af te vuren.

(De voorzitter geeft uitleg over de stemapparatuur en de microfoontjes)

STEMRECHT OF STEMPLICHT

De voorzitter.- Om het debat te openen zou ik graag jullie mening horen over stemrecht en stemplicht. Zouden jullie nog naar de stembus trekken, ook als het stemmen niet meer verplicht zou zijn? In Nederland bijvoorbeeld is er geen stemplicht en daar staan binnenkort twee verkiezingen op stapel: gemeenteraadsverkiezingen volgende week en even later, in juni, parlementsverkiezingen.

Commentaar van de parlementsleden

- Ik zou niet gaan stemmen als het niet verplicht was. Ik heb wel andere dingen te doen!
- Ik zou wel gaan stemmen, ondermeer om te vermijden dat er een extreem rechtse partij aan de macht zou komen.
- Ik zou wel gaan stemmen, maar ik kan niet zeggen dat ik weet waar het over gaat.
- We worden te laat en te onvolledig ingelicht over de politiek. Er moeten op school lessen in politiek worden gegeven, met uitleg over waar de partijen voor staan.
- Politiek interesseert me helemaal niet. (*Gelach en applaus op vele banken*) Ik wil er dus zeker geen les over krijgen.
- Ik ga als Nederlander niet stemmen voor de verkiezingen in Nederland, omdat ik al heel mijn leven in België woon en de situatie in Nederland niet voldoende volg om met kennis van zaken mijn stem uit te brengen.

Stemmingen

- Het voorstel om in België de stemplicht af te schaffen wordt **niet aangenomen** met 22 stemmen voor, 53 tegen en 9 onthoudingen
- Het voorstel om op school lessen te geven over politiek wordt **niet aangenomen** met 39 stemmen voor, 41 tegen en 4 onthoudingen.

De voorzitter.- Ik informeer even bij de politici wat zij ervan denken dat jongeren zo weinig belangstelling hebben voor politiek.

Elke Roex, lid van het Brussels Parlement en van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.- Jongeren hebben vaak een verkeerd beeld van de politiek. Zij denken dat wij voortdurend ruzie maken. Maar politiek gaat ook over het dagelijkse leven: de veiligheid op straat of het inschrijvingsbeleid in het onderwijs.

Annemie Maes, lid van het Brussels Parlement en van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.- Ik vind dat een normale reactie bij jongeren. Jongeren beseffen niet altijd dat politiek gaat over heel concrete, dagelijkse zaken. Zo kan de politiek ervoor zorgen dat het vuilnis in je straat wordt opgeruimd.

Vroeger had ik ook geen belangstelling in politiek, maar die is langzaam gegroeid. Een politiek debat in de scholen kan misschien een oplossing zijn, met discussies die jullie concreet aanbelangen: het openbaar vervoer naar de school, bijvoorbeeld.

JONGEREN EN BRUSSEL

De voorzitter.- Laat ons overstappen naar het volgende punt op onze politieke agenda: jongeren en Brussel. Voelen jongeren zich goed in hun vel in Brussel? Zijn er voldoende plaatsen om elkaar te ontmoeten? Wat vinden jullie van het jeugdbeleid? Wat kan er anders of beter?

Commentaar van de parlementsleden

- De metro rijdt op vrijdagavond niet laat genoeg. Ook het openbaar vervoer naar de Brusselse rand stopt te vroeg.
- Het openbaar vervoer in Brussel is in het algemeen te duur. Nu nemen heel wat mensen daardoor nog de auto.
- Waarom zijn de nachtbussen van Noctis afgeschaft?
- **Antwoord van Annemie Maes:** Voor alle duidelijkheid: Noctis wordt niet afgeschaft, maar ingekrompen. Oorspronkelijk werden er 17 lijnen bediend door Noctis. Maar door de economische crisis is er bij de MIVB bespaard en daardoor wordt het aantal lijnen beperkt tot 11. Ik hoop dat Noctis later opnieuw wordt uitgebreid, niet alleen wat het aantal lijnen betreft, maar ook de frequentie waarmee de bussen rijden. Wat de verbindingen met de rand betreft: dat is ook een verantwoordelijkheid van De Lijn. Hierover wordt binnenkort onderhandeld tussen de MIVB en De Lijn. Ten slotte vind ook ik dat het openbaar vervoer goedkoper moet kunnen in Brussel.
- **Antwoord van Elke Roex:** Tijdens de vorige legislatuur is minister Pascal Smet gestart met Noctis. Je kan vandaag echter niet meer naar de laatste film gaan in het centrum van Brussel, want je geraakt niet meer thuis. Wij vinden de vermindering van het aantal Noctisbussen in Brussel verkeerd. Elke persoon moet openbaar vervoer in zijn buurt hebben. De afschaffing van lijnen brengt dat principe in gevaar. In de wijk waar ik woon, de wijk van Elishout, wordt een bus die verschillende wijken verbindt, afgeschaft. Mensen kunnen 's avonds of tijdens het weekend bijvoorbeeld niet meer naar het ziekenhuis. Fietsen is niet altijd een goed alternatief: 's avonds en 's nachts voel ik me niet veilig als ik door wijken zonder bewoning fiets. Er bestond ooit een plan om ook gratis abonnementen in te voeren voor leerlingen van het secundair onderwijs en voor studenten. Met de Vlaamse en de Franse Gemeenschap was afgesproken dat het Brussels Gewest geld zou geven om gratis of goedkoop vervoer mogelijk te maken. Het gewest komt die belofte niet na. Dat is ongelofelijk jammer.
- Er is ook een probleem met de stiptheid en het rijdschema van de bussen en de treinen. Vaak moet je recht staan tijdens de spitsuren, of je geraakt niet eens op de trein omdat die overvol zit.
- **Antwoord van Annemie Maes:** De NMBS is een federale instelling. Er zijn plannen voor een gewestelijk expresnet (het GEN), waar hopelijk vooruitgang in wordt geboekt. Ik vind dat het GEN moet aangevuld worden met een BEN of Brussels Expresnet waarbij ook de kleinere Brusselse stations weer worden bediend. Ik wil er ook nog op wijzen dat het openbaar vervoer niet volledig gratis kan worden. Dat zou te veel geld kosten, en er moeten nu eenmaal keuzes worden gemaakt.
- Wat is het jaarlijks budget voor het openbaar vervoer in Brussel?
- **Antwoord van Annemie Maes:** Ik ken het totale budget niet uit mijn hoofd. Ik weet alleen dat er dit jaar 46 miljoen op bespaard wordt. Wij vragen al langer een verhoging van het budget, maar het is momenteel natuurlijk niet gemakkelijk. We hopen dat er in de toekomst meer mogelijk zal worden, maar daarover moet er onderhandeld worden.

Stemmingen

- Het voorstel voor meer nachtelijk openbaar vervoer in Brussel, vooral tijdens het weekend, **wordt aangenomen** met 73 stemmen voor, 4 tegen en 2 onthoudingen
- Het voorstel dat het openbaar vervoer voor iedereen goedkoper moet worden **wordt aangenomen** met 76 stemmen voor, 3 tegen en 4 onthoudingen.

JONGEREN EN VEILIGHEID

De voorzitter.- Geweld in Brussel: de kranten staan er bol van. Hoe ervaren jullie dat zelf? Vinden jullie Brussel een veilige plaats om te wonen? Voelen meisjes zich onveiliger dan jongens in de stad? En wat kan er gebeuren om de veiligheid te verhogen?

Commentaar van de parlementsleden

- Ik vind Brussel veilig. Ik woon in Schaarbeek. Ik vind de verhalen over onveiligheid overdreven. Men heeft het vaak over Anderlecht, maar in Vlaanderen gebeuren ook erge dingen. Er worden jonge koppeltjes vermoord, bijvoorbeeld.
- In Brussel is er meer kans dat er iets gebeurt. Er wonen mensen van verschillende culturen en van verschillende afkomst en dat zorgt voor spanningen.
- Ik heb school gelopen in Leuven. Ik werd er ooit aangevallen door skinheads omdat ik Frans sprak. In Brussel is me nog nooit iets overkomen.
- Ik voel me veiliger in Leuven omdat het kleiner is.
- Als je geen problemen zoekt, heb je ook geen problemen. In Brussel wil elke cultuur zich manifesteren, en dat geeft soms problemen.
- De problemen worden niet veroorzaakt door cultuurverschillen.
- De media vergroten de problemen uit en voeden zo de vooroordelen. En dat zorgt dan weer voor angst bij de mensen.
- De alloctonen krijgen vaak een stigma opgeplakt.
- Ik heb nooit aan die vooroordelen willen meedoen, tot ik zelf problemen kreeg met alloctonen. De waarheid moet gezegd worden. Maar je mag natuurlijk niet overdrijven.
- Aangezien er in Brussel statistisch meer Turken en Marokkanen wonen, is de kans statistisch groter dat er problemen van komen. Uiteraard is er in Brussel meer criminaliteit. Maar je moet dan meteen ook kijken naar de armoedestatistieken en naar de werkloosheidscijfers.
- Natuurlijk staat er veel meer over Brussel in de media. Het is nu eenmaal de hoofdstad van ons land.
- Als meisje moet je 's avonds in Brussel echt op je tellen letten. Je hoort heel veel on-aangename commentaren.
- Ik neem als meisje nooit de metro 's avonds: ik voel me nu eenmaal niet veilig.
- Ik woon al 18 jaar in Brussel en ik heb nog nooit iets meegemaakt, ook niet 's avonds.
- Speelt de kleding misschien een rol? Zijn meisjes die een rok dragen niet kwetsbaarder?
- Ik draag ook rokken. Ik loop in Molenbeek rond zonder problemen.
- Als je jurkjes en hoge hakjes draagt, krijg je natuurlijk meer opmerkingen dan als je in spijkerbroek rondloopt.
- Marokkanen zullen minder opmerkingen maken tegen Marokkaanse meisjes.
- Ik zie er niet echt uit als een Marokkaanse, maar heb nog nooit problemen gehad.

- Ook de leeftijd speelt een rol. Vroeger was ik een tengerere jongen. Nu ik groter en sterker ben, word ik niet meer lastig gevallen.
- *Een meisje zegt:* Meisjes horen thuis te blijven. Het is te gevaarlijk op straat.
- *Een jongen reageert:* Als de meisjes niet meer buiten komen, hebben ook de jongens geen reden meer om uit te gaan. (*Gelach*)
- Zelf vind ik dat er een ongelofelijk veiligheidsprobleem is. Marokkaanse jongeren zullen minder problemen hebben. Maar ik ben al een paar keer aangevallen.
- Wie opgepakt wordt, moet ook gestraft worden. Dat is nu niet het geval. Het loopt mis bij justitie.
- Het sociale aspect is ook belangrijk: jongeren moeten een toekomstperspectief krijgen. Er moet meer begeleiding komen voor jongeren die op straat rondhangen.
- Liever een heropvoedingskamp dan een celstraf.
- Er moet meer politie op straat zijn.
- Ook de ouders dragen verantwoordelijkheid, ze moeten beter begeleid worden bij hun opvoeding.
- Meer politie op straat is geen oplossing. Dat lokt alleen maar meer agressie uit.
- Waarom wil iemand nu agressief reageren tegen de politie als je niets verkeerd doet?
- Wie niets verkeerd doet, hoeft ook niets te vrezen.
- De politie staat vaak machteloos tegenover bepaalde vormen van criminaliteit.
- Nultolerantie is gemakkelijk gezegd, maar dan moet iedereen zijn verantwoordelijkheid opnemen.
- De slechte werking van justitie is het grootste probleem.

Stemmingen

- Het voorstel dat justitie sneller moet werken wordt **aangenomen** met 75 stemmen voor, 5 tegen en 3 onthoudingen
- Het voorstel voor meer politie op straat wordt **niet aangenomen** met 30 stemmen voor, 42 tegen en 11 onthoudingen
- Het voorstel om hangjongeren beter te begeleiden wordt **aangenomen** met 70 stemmen voor, 6 tegen en 7 onthoudingen
- Het voorstel dat ook ouders moeten begeleid worden als het misloopt met hun kinderen wordt **aangenomen** met 50 stemmen voor, 18 tegen en 15 onthoudingen
- Het voorstel dat jongeren die een misdaad plegen naar een heropvoedingskamp moeten worden gestuurd wordt **niet aangenomen** met 32 stemmen voor, 36 tegen en 15 onthoudingen

De voorzitter.- De uitslag van de stemming van vanmorgen is intussen bekend. Vooraleer we die bespreken geef ik graag het woord aan de twee Brusselse parlementsleden, Elke Roex en Annemie Maes.

Elke Roex.- Jullie hebben gelijk dat het veiligheidsbeleid een en/en-verhaal is. Preventie en repressie moeten samengaan. Ondertussen mag het sociale aspect niet uit oog worden verloren. In Brussel is er veel werkloosheid. De Brusselse Regering schenkt onvoldoende aandacht aan het sociale beleid.

Zelf voel ik mij niet onveilig in Brussel. Maar ik kom veel mensen tegen die zich wel onveilig voelen en dat is begrijpelijk.

Ik maak vaak de vergelijking met de verkeersveiligheid, waar men naar nul verkeersslachtoffers streeft. Ook qua veiligheid moeten we de nulnorm nastreven en ons beleid erop afstemmen. Maar we mogen ons niet blindstaren op de criminaliteitscijfers. Hoe kunnen we Brussel veiliger maken, dat is het uitgangspunt. Jullie hebben gelijk dat justitie moet volgen en dat een veiligheidsbeleid zonder vervolging zinloos is.

Dit debat was de moeite waard en ik dank jullie daarvoor.

Anemie Maes.- Dit was inderdaad een boeiend debat. Natuurlijk heeft iedereen zijn mening. Dat is in het echte parlement ook zo.

Dat Marokkanen of Turken potentieel minder het slachtoffer zijn van criminaliteit, klopt niet volgens mij. Bij elke bevolkingsgroep zijn er slachtoffers. Brussel is nu eenmaal een grote stad, dus is er statistisch gezien meer kans om in aanraking te komen met criminaliteit.

Als je zelf in Brussel woont, heb je vaak een andere kijk op de stad dan wanneer je erbuiten woont en alleen maar gebruik maakt van Brussel. Als Brusselaar sta je stil bij de slechte maar zeker ook bij de goede kanten van de stad. Dat de criminaliteit ook te maken heeft met de sociale problematiek kan niet ontkend worden.

Ik dank jullie voor dit spannende debat.

* * *